

NOUN CLAUSES

İsim Cümlecikleri

SUBJECT <i>Özne</i>	OBJECT <i>Nesne</i>	PREP. OBJECT <i>Edatın Nesnesi</i>	ADJ. COMPLEMENT <i>Sıfat Tamlaması</i>	IT is + adj + that <i>IT yapısı</i>	SUBJ. COMPLEMENT <i>Yüklem Tamlaması</i>
THAT	WH- words	WHETHER / IF	WHATEVER...		

İsim Cümleciği (Noun Clause) Nedir?

İsim cümleciği (noun clause), cümlede bir **ismin görevini** üstlenen bağımlı yan cümleciktir. Kendi başına anlam taşımaz; her zaman bir ana cümleyle birlikte kullanılır. **THAT, WH- sözcükleri** veya **WHETHER / IF** ile başlar.

① Özne
(Subject)

That she left is surprising.

② Nesne
(Object)

I know that she left.

③ Edatın Nesnesi
(Prep. Obj.)

I'm curious about why she left.

④ Sıfat Tamlaması
(Adj. Comp.)

He was happy that she stayed.

⑤ Yüklem
Tamlaması
(Subj. Comp.)

The truth is that she stayed.

THAT

WH- (what, where, why, how, when, who...)

WHETHER / IF

WHATEVER / WHOEVER...

🔍 **Temel Kural:** Noun clause içindeki fiil **düz cümle (SVO) söz dizimini** korur. Soru söz dizimi kullanılmaz: ✗ *I know where is she.* ✓ *I know where she is.*

THAT ile Noun Clause Oluřturma

Kural: Düz (olumlu/olumsuz) bir cümle başına THAT getirilerek noun clause yapılır. THAT bazen düşürülebilir.

Oluřturma Kuralı

Düz cümle: They haven't arrived yet.

Noun clause: **that** they haven't arrived yet

📌 **The fact that** → cümle başında 'that' yerine daha resmi.

3 Görev

Özne: That they haven't arrived worries me.

Nesne: They said that they hadn't arrived yet.

Yüklem tamlaması: The truth is **that they haven't arrived**.

THAT Clause — Seçme Örnekler

1 **That we have never met** is hard to believe.

(Hiç tanışmamış olmamız inanılması güç.)

3 She said **that she had to leave early**.

(Erken ayrılması gerektiğini söyledi.)

2 That they haven't called yet is making me nervous.

(Henüz aramamış olmaları beni geriyor.)

4 I doubt that he'll be able to finish the project on time.

(Projeyi zamanında bitirebileceğinden kuşku duyuyorum.)

📌 **THAT düşürme:** Nesne konumundaki 'that' genellikle düşürülebilir: *She said (that) she had to leave.* Özne konumundayken düşürülemez: **X We have never met is hard to believe.**

WH- ile Noun Clause Oluřturma

Kural: Soru cümlesinin söz dizimi düz cümleye (SVO) dönüştürölür, WH- sözcüğü başa geçer. Yardımcı fiil kaldırılır.

Soru: How does the human brain work? → **Noun clause: *how the human brain works*** (yardımcı fiil kaldırılır, fiil özneyle uyumlu çekimlenir)

WH- sözcükleri: what · where · why · how · when · who · which · whom · whose

Özne (Subject)

How the human brain works is fascinating.

(İnsan beyninin nasıl çalıştığı büyüleyici.)

What you said yesterday really hurt my feelings.

(Dün söylediklerin duygularımı gerçekten yaraladı.)

Why she quit her job is still a mystery to me.

(Neden işinden ayrıldığı hâlâ bir gizem.)

Nesne (Object)

I don't know **how the human brain works.**

(İnsan beyninin nasıl çalıştığını bilmiyorum.)

They asked **where we would spend the night.**

(Geceyi nerede geçireceğimizi sordular.)

The teacher wondered **why the students weren't interested.**

(Öğrencilerin neden ilgi duymadığını merak etti.)

Edatın Nesnesi

I am interested in **how the human brain works.**

(İnsan beyninin nasıl çalıştığıyla ilgileniyorum.)

She's sorry **for what she said yesterday.**

(Dün söyledikleri için üzgün.)

I'm curious about **why he's been absent.**

(Neden devamsızlık yaptığını merak ediyorum.)

WHETHER / IF ile Noun Clause Oluřturma

Kural: Evet/hayır soruları → söz dizimi SVO'ya dönüştürölür, başa WHETHER veya IF getirilir.

Soru: Does social media affect people's mental health? → *whether/if social media affects people's mental health*

WHETHER vs IF: 'Whether' özne, nesne ve edatın nesnesi konumunda kullanılabilir. 'If' yalnızca nesne konumunda kullanılır; cümle başında ve edattan sonra **sadece 'whether'** kullanılır.

Özne (Subject)

Whether social media affects people's mental health is controversial.

(Sosyal medyanın zihinsel sağlığı etkileyip etkilemediği tartışmalıdır.)

→ **Sadece WHETHER kullanılır.**

Nesne (Object)

I don't know whether/if social media affects people's mental health.

(Sosyal medyanın zihinsel sağlığı etkileyip etkilemediğini bilmiyorum.)

→ **WHETHER veya IF kullanılabilir.**

Edatın Nesnesi

She asked about whether social media affects people's mental health.

(Sosyal medyanın zihinsel sağlığı etkileyip etkilemeyeceğini sordu.)

→ **Edattan sonra sadece WHETHER.**

WHETHER ... OR NOT

- Whether or not it rains tomorrow will affect our picnic plans.
- Whether the new technology will have negative consequences or not is a concern.

Noun Clause — Özne & Nesne

① ÖZNE OLARAK (Subject)

- 1 That we have never met is hard to believe.
(Hiç tanışmamış olmamız inanılması güç.)
- 2 What you said yesterday really hurt my feelings.
(Dün söylediklerin duygularımı yaraladı.)
- 3 Whether he likes it or not, he has to come.
(İsteyip istememesi fark etmeksizin gelmeli.)
- 4 Why she quit her job is still a mystery.
(Neden işten ayrıldığı hâlâ bir gizem.)
- 5 How we approach this project will determine its success.
(Projeye yaklaşımımız başarısını belirleyecek.)
- 6 What the government decides will impact the economy.
(Hükümetin kararı ekonomiyi etkileyecek.)

② NESNE OLARAK (Object)

- 1 He wonders what the weather will be like tomorrow.
(Yarın havanın nasıl olacağını merak ediyor.)
- 2 She said that she had to leave early.
(Erken ayrılması gerektiğini söyledi.)
- 3 She wants to know if I want to go to the party.
(Partiye gitmek isteyip istemediğimi öğrenmek istiyor.)
- 4 I doubt that he'll finish the project on time.
(Projeyi zamanında bitireceğinden kuşku duyuyorum.)
- 5 The lawyer wanted to know why the witness changed testimony.
(Avukat tanığın neden ifadesini değiştirdiğini öğrenmek istedi.)
- 6 He suggested that we take a ten-minute break.
(On dakika ara vermemizi önerdi.)

Edatın Nesnesi & Sıfat Tamamlayıcısı

③ EDATIN NESNESİ (Prep. Object)

- 1 He's worried about whether he'll afford the rent.
(Kirayı karşılayıp karşılayamayacağı konusunda endişeli.)
- 2 We're excited about where our next vacation will be.
(Bir sonraki tatilimizin nerede olacağı konusunda heyecanlıyız.)
- 3 She's interested in how a good story is written.
(İyi bir öykünün nasıl yazıldığıyla ilgili.)
- 4 He's confused about why she hasn't returned his calls.
(Aramalarına neden geri dönmediği konusunda kafası karışık.)
- 5 He's planning for what he'll do after retirement.
(Emeklilikten sonra ne yapacağını planlıyor.)
- 6 He's thankful for how his family has supported him.
(Ailesinin onu nasıl desteklediği için minnettardır.)

④ SIFAT TAMAMLAYICISI (Adj. Comp.)

- 1 He was confident that he would succeed.
(Başaracağından emindi.)
- 2 She seems convinced that the plan will work.
(Planın işe yarayacağına ikna olmuş görünüyor.)
- 3 The doctor seemed worried that the condition might worsen.
(Doktor durumun kötüleşebileceğinden endişeli görünüyordu.)
- 4 He was relieved that the problem had been solved.
(Sorunun çözülmüş olmasından dolayı rahattı.)
- 5 I'm afraid that I won't be able to attend the meeting.
(Korkarım toplantıya katılamayacağım.)
- 6 They were surprised that the restaurant was closed.
(Restoranın kapalı olduğuna şaşırıyorlar.)

IT is + Adjective + THAT / HOW Yapısı

Yapı: It + is/was + **adjective** + **that/how** + **noun clause** Örnek: **It is incredible** that they climbed the mountain in one day.

Sık kullanılan sıfatlar: amazing · incredible · remarkable · disappointing · exciting · concerning · alarming · unfortunate · fascinating · a pity · a shame

- 1 It is amazing how much progress we've made in such a short time.
(Kısa sürede ne kadar ilerlediğimiz şaşırtıcı.)
- 2 It is incredible that they were able to climb the mountain in one day.
(Dağa bir günde tırmanabildikleri inanılmaz.)
- 3 It is remarkable that he was able to run a marathon at his age.
(Bu yaşta maraton koşabilmesi takdire şayan.)
- 4 It is disappointing that our team lost the game.
(Takımımızın maçı kaybetmesi hayal kırıklığı yarattı.)
- 5 It is exciting that we're going on vacation next month.
(Gelecek ay tatile çıkacak olmamız heyecan verici.)
- 6 It is concerning that the crime rate in our city is rising.
(Şehrimizdeki suç oranının artması endişe verici.)
- 7 It is alarming that the climate is changing at such a rapid pace.
(İklimin bu kadar hızlı değişmesi ürkütücü.)
- 8 It is unfortunate that the music festival has been cancelled.
(Müzik festivalinin iptal edilmesi talihsizlik.)
- 9 It is fascinating that the new technology can mimic human intelligence.
(Yeni teknolojinin insan zekasını taklit edebilmesi büyüleyici.)
- 10 It is a pity that education systems still don't provide equal opportunities.
(Eğitim sistemlerinin hâlâ eşit fırsat sunmaması acı.)

Yüklem Tamamlayıcısı & Whatever / Whoever...

⑤ YÜKLEM TAMAMLAYICISI (Subj. Comp.)

Yapı: İsim + BE + Noun Clause

- 1 The problem is that we don't have enough resources.
(Sorun, yeterli kaynağımız olmamasıdır.)
- 2 Her fear is that she won't be able to find a job.
(Korkusu iş bulamayacağıdır.)
- 3 The reality is that we can't control everything.
(Gerçek şu ki her şeyi kontrol edemeyiz.)
- 4 The truth is that we all make mistakes.
(Gerçek şu ki hepimiz hata yaparız.)
- 5 The hope is that we can find a peaceful solution.
(Umut, barışçıl bir çözüm bulabilmemiz.)

WHATEVER / WHOEVER / WHICHEVER...

- 1 We'll hire whoever is the most qualified candidate.
(En nitelikli adayı kim olursa olsun işe alacağız.)
- 2 I'll take whichever route is faster.
(Hangisi daha hızlıysa o yolu tercih edeceğim.)
- 3 Whoever stole the money should return it.
(Parayı kim çaldıysa iade etmeli.)
- 4 I'll read whichever book you recommend.
(Hangisini tavsiye edersen onu okuyacağım.)
- 5 Whoever wins will advance to the finals.
(Kim kazanırsa finale yükselecek.)

📖 **Noun Clauses After Certain Nouns: no idea, no doubt, a possibility, a pity, a shame** + that / wh-clause Örnek: *I have no idea where she is. | There is no doubt that you will succeed.*

Noun Clauses — Özet Tablo

Bağlayıcı	Kaynak Yapı	Görev	Örnek
THAT	Düz cümle	Özne / Nesne / Yüklem tamlaması	<i>That she left surprised us.</i>
WH- words	Soru cümlesi (bilgi sorusu)	Özne / Nesne / Edatın nesnesi	<i>I know why she left.</i>
WHETHER / IF	Evet/hayır sorusu	Özne / Nesne / Edatın nesnesi	<i>Whether she left is unclear.</i>
ADJ. COMP.	—	Sıfat tamamlayıcısı (He was happy THAT...)	<i>He was sure that she'd come.</i>
SUBJ. COMP.	—	Yüklem tamamlayıcısı (The truth IS THAT...)	<i>The truth is that we failed.</i>
WHATEVER...	—	Bileşik zamir (ne/kim/hangisi olursa olsun)	<i>Whoever wins gets the prize.</i>

Sık Yapılan Hatalar & Dikkat Noktaları

Soru söz dizimi kullanmak

✗ *I don't know where is she.*

✓ **I don't know where she is.**

Noun clause içinde soru (inverted) söz dizimi kullanılmaz.

Cümle başında THAT düşürmek

✗ *We have never met is hard to believe.*

✓ **That we have never met is hard to believe.**

'That' nesne konumunda düşürülebilir; özne konumunda düşürülemez.

IF kullanım sınırı

✗ *If she left is unknown. / I'm worried about if he'll come.*

✓ **Whether she left is unknown. / I'm worried about whether he'll come.**

Cümle başında ve edattan sonra IF değil WHETHER kullanılır.

WH- cümlesinde yardımcı fiil bırakmak

✗ *I know why did she quit her job.*

✓ **I know why she quit her job.**

WH- noun clause içinde do/does/did yardımcı fiilleri kullanılmaz.